

I Inleiding

1 Plaatsbepaling en definitie arbeidsrecht

Arbeidsrecht

Het arbeidsrecht, dat deel uitmaakt van het sociaal recht, bestaat uit twee delen:

- het individuele arbeidsrecht; en
- het collectieve arbeidsrecht.

Het onderscheid tussen deze twee ‘pijlers’ van het arbeidsrecht is in hoge mate didactisch van aard. Desalniettemin bevat dit boekje overeenkomstig deze indeling de ‘Basics’ van het Nederlandse arbeidsrecht. Ondanks het feit dat het arbeidsrecht in hoge mate wordt beïnvloed door de internationale (vooral de Europese) regelgever, bevat dit boekje geen apart hoofdstuk internationaal arbeidsrecht.

2 Individueel arbeidsrecht

Individuele relatie werkgever-werknemer

Het individuele arbeidsrecht bevat regels die zien op de individuele relatie tussen een werkgever en een werknemer. Het gaat hierbij om:

- het arbeidsovereenkomstenrecht in enge zin met regels betreffende het aangaan en uitvoeren van arbeidsovereenkomsten (zie nrs. 4-32); en
- het ontslagrecht met regels betreffende het eindigen van arbeidsovereenkomsten (zie nrs. 33-50).

In verband met de grote omvang van het individueel arbeidsrecht is ervoor gekozen om de arbeidsomstandigheden- en arbeidstijdenregelgeving niet in dit boekje te behandelen.

Wijzigingen in 2020 door Wab

- De ‘Wet arbeidsmarkt in balans’ (Wab) uit 2019, zoals aangepast in diverse wetten en uitgewerkt in uitvoeringsregelgeving, heeft per 1 januari 2020 primair wetsartikelen uit het arbeidsovereenkomsten- en ontslagrecht gewijzigd (hfdst. II en III).
- Deze Boom Basics gaat uit van de stand van zaken met ingang van 1 januari 2022 en bevat dus een basale weergave van het arbeidsovereenkomstenrecht en ontslagrecht zoals dat luidt na wijziging daarvan door de Wab.

3 Collectief arbeidsrecht

Collectieve werknemersbelangenbehartiging

Het collectief arbeidsrecht bevat de regels die de werknemersbelangenbehartiging door vakbond(en) en ondernemingsraad (OR) enerzijds en de werkgeversbelangenbehartiging (al dan niet door werkgeversorganisaties) anderzijds normeren. Het bestaat uit:

- het cao-, avv- en collectief actierecht met regels betreffende de werking van door vakbonden met werkgevers(organisaties) gesloten collectieve arbeidsovereenkomsten (cao's), het algemeen verbindend verklaren (avv) van bepalingen daaruit en de regels betreffende het organiseren van een collectieve actie (zie nrs. 51-63);
- het medezeggenschapsrecht met regels ziend op inspraak en medebeslissing van OR's bij grofweg het financieel-economische

en sociaal-economische reilen en zeilen van de onderneming van een werkgever (ondernemer) (zie nrs. 64-79).